

SLOVENSKI NAROD

Izhaja vsak dan popoldne, izvenredne nedelje in praznike. — Inzerati do 30 petič à Din 2.—, do 100 vrst Din 2.50, večji inzerati petič vrsta Din 4.—. Popust po dogovoru. Inzeratni davek posebej. »Slovenski Narod« velja letno v Jugoslaviji 144.— Din, za inozemstvo 300.— Din. — Rokopisi se ne vračajo. — Naše telefonske številke so: 3122, 3123, 3124, 3125 in 3126.

Nezaslišane klevete laškega časopisja proti Jugoslaviji

Za holandskim židom Heineom se je pojavil sedaj rimski gospod doktor Virginio Gayda - Bedasto izmišljeni „dokumenti“ o roparskih pripravah Jugoslavije - Ogorčenje po vsej Jugoslaviji - Energičen vladni demanti - Posvetovanje zunanjega ministra z diplomati - Nihče v Evropi ne veruje laškim bajkam

— Beograd, 16. aprila. Glede na napade italijanskega tiska proti naši državi, zlasti pa glede na napade oficijelnega »Giornale d' Italia« je izdalo zunanje ministrstvo naslednji uradni komunikacijski:

»Giornale d' Italia« z dne 14. t. m. je objavil s podpisom svojega tržaškega dopisnika Virginia Gayde nekak dokument, v katerem trdi, da je avtentičen in v katerem ostro napada našo državo zaradi vojnih priprav s pomočjo nekakih komititskih organizacij. Kraljevska vlada se čuti prisiljena, izjaviti, da je publicirani »dokument« od začetka do konca lažniv in izmišljen. Podrobnosti iz objavljenega dokumenta so tako brez miselne in vojaško neizvedljive, da se že v tem očitno kaže neresničnost in neresnost tega dokumenta. Omeniti je še dejstvo, znano tudi našim zaveznikom in nasprotnikom iz velike vojne, da je naša vojska v vojni vedno lojalna in da z najvišjimi vojaškimi vrhnami odgovarja svojim dolžnostim.«

Strah in razburjenje v Italiji - glavni odmev te senzacije

— Milan, 16. aprila. Vsi tukajšnji listi obširno ponatiskujejo senzacionalna »razkritja« »Giornale d' Italia« o vojnih pripravah Jugoslavije in jim pripisujejo seveda veliko važnost. Pišejo celo o veliki napetosti med Italijo in Jugoslavijo. Pisava italijanskega tiska je vzbudila v vsej Italiji, zlasti pa v obmejnih pokrajinah velikansko razburjenje, v notranjosti Italije pa je napravila zlasti v gospodarskih krogih naravnost porazen vtis. Javno se sicer

nihče ne upa nastopiti, skrivaj pa neprestano hujskanje na vojno proti Jugoslaviji in ostalim sosednim državam vse obsoja. Italijanske oblasti so zadnje dni zelo poostrele nadzorstvo nad sumljivimi elementi in samo v Milanu je bilo tekom večerajšnjega dne aretiranih nad 20 ljudi pod obožbo, da rovarijo proti režimu in širijo nezadovoljstvo. Tudi iz drugih mest poročajo, da se vrše zopet aretacije kar na debelo.

Diplomatski poseti v zunanjem ministrstvu

Tekom dopoldneva so posetili dr. Kumanudija vsi beograjski diplomati. — Sestanek z italijanskim poslanikom Gallijem.

— Beograd, 16. aprila. Nenadni afront Italije proti Jugoslaviji v trenutku, ko je vse kazalo na to, da se dela na obeh straneh z iskreno voljo za zbliznanje, je zelo presenetljivo vse beograjske diplomatske kroge. Tekom današnjega dne so vsi pri naši vladi akreditirani zastopniki tujih držav posetili zastopnika zunanjega ministra dr. Kumanudija, da se pri njem informirajo o tej zadevi. Dr. Kumanudi je pri tej priliki obvestil vse beograjske poslanike, da so vse te vesti docela izmišljene in brez vsake podlage s pristavkom, da mora tako postopanje zelo otežkočiti medsebojne odnose. Pozornost je vzbudilo dejstvo, da je dr. Kumanudi povabil italijanskega poslanika g. Gallija k sebi ter imel z njim dolgotrajni razgovor.

V Beogradu presoja jo situacijo mirno in hladno

— Beograd, 16. aprila. Napadi italijanskega tiska, ki ima že po notranji ureditvi Italije nekak poluradni značaj, so izzvali v vseh tukajšnjih krogih veliko začudenje tembolj, ker je splošno znano, da so se baš v zadnjem času vršili na inicijativno Italije razgovori glede obnove pogajanih za sklenitev prijateljskega pakta. Ni treba še posebej naglašati, da so vse vesti italijanskega tiska o nekakem oboroževanju in vojnih pripravah Jugoslavije proti Italiji od začetka do konca izmišljene in imajo docela prozorno tendenco, škodovati Jugoslaviji v trenutku, ko z vso verno dela na svoji notranji in zunanji konsolidaciji. V uradnih krogih zelo mirno in hladno presoja jo ta zahrbtni napad naše zapadne sosedne in z zadovoljstvom ugotavljajo, da danes nihče več ne naseda italijanskim klevetam in intrigam, kar se je tudi tokrat jasno pokazalo v vsem neitalijanskem inozemskem tisku, ki odločno zavrača italijanska natolcevanja.

Beograjski tisk se obširno bavi z »razkritji« »Giornale d' Italia« in njegovih dobro znanih informatorjev ter primerja dokumente, ki jih objavlja italijanski tisk z znanimi falsificiranimi dokumenti iz Friedjungovega procesa, povdarjajoč, da vlada v obeh primerih enaka morala.

V ostalem pa še ni docela jasno, kaj pravzaprav hoče doseči laško ča-

sopisje s to svojo najnovejšo kampanjo. Vajeni smo že, da vsako leto spomlad, ko se pričena tujsko-prometna sezona, navajajo na nas, da bi odvrgli mednarodni svet od našega Primorja in privabilo tuje v svoja kopaljšča in letovišča, ki se vedno bolj praznijo. Mučno se opaža, da je pričela kampanja proti Jugoslaviji v trenutku, ko se muči italijanski tajnik za zunanje zadeve Grandi v Albaniji, kakor da bi se hotelo prikriti temne načrte

Plazovi v Italiji

— Rim, 15. aprila. V gornji Italiji sta se pripetili večeraj dve težki nesreči. V dolini reke Aosta se je v bližini istoimenskega kraja odtrgal s hriba 150 m širok plaz ter zasul večjo naselbino. Štiri hiše so popolnoma izginile. K sreči stanovalci niso bili doma, ker so odgnali baš večeraj jutraj črede na planinske pašnike. Po dosedanjih ugotovitvah je zahtevala katastrofa 10 človeških žrtev. Druga nesreča se je pripetila v bližini Molvena, kjer je plaz odtrgal cesto, tako da je prekinjen ves promet.

Politični pretepi v Avstriji

Knittelfeld, 15. aprila. Pri obhodu bojnih organizacij po knittelfeldskih ulicah je prišlo do ponovnih spopadov med nacionalisti in socialisti. V teh pretepih je bilo ranjenih šest nacionalistov in socialistov, eden med njimi toliko teško, da so ga morali prepejati v bolnico.

Manjšinske spomenice Male antante

— Zeneva, 15. aprila. Zastopniki Male antante, Poljske in Grške so izročili vsak posebej tajništvo Društva narodov spomenice o manjšinskem vprašanju, ki pa se glase enako. Odbor trojice bo v teh spomenicah razpravljal na svoji seji v Londonu, nakar bo v začetku junija poročal Svetu Društva narodov na seji v Madridu.

Nov škof v Dubrovniku

— Split, 16. aprila. Za škofa v Dubrovniku je imenovan monsr. dr. Josip Carević, kanonik - župnik katedralne cerkve v Splitu, rojen 16. februarja 1883.

Mehiški upor zadušen

— Newyork, 16. aprila. Po vesteh z mehiške meje se more smatrati, da je vstaja popolnoma zatrta. Po vzgledu generala Manzoja sta prešla na ameriško ozemlje tudi generala Villareal in Madeiro. Obnem poroča mehiški konzul v Nogalesu predsedniku Callesu, da sta generala Manzo in Barant ponudila kapitulacijo vseh svojih preostalih čet pod pogojem, da ne bo nihče kaznovan. Mehikanska vlada je to ponudbo odklonila od generalov, naj se prostovoljno prijavita sodišču.

Sovjeti izdali zakon o verah

Moskva, 15. aprila. Vlada notranje Rusije je izdala zakon, ki ureja pravni položaj verskih korporacij v notranji Rusiji. Po novem zakonu se morajo verska združenja prijavititi ter ne veljajo kot juridične osebe. Gospodarsko ali kulturno delo, ki ni v okviru verskega kulta, je prepovedano.

Požar v korejski šoli

Tokio, 15. aprila. V meščanski šoli v Cemuľpu je izbruhnil sredi pouka požar. Med šolarji je nastala velika panika, v kateri je bilo nekaj učencev do smrti pohojenih, dočim je zgorelo v razredu, kjer se je ožen začel, 11 dekčev. Poleg tega je še 24 otrok težko opešenih ter se bori večina izmed njih s smrtjo, kakor tudi trije učitelji.

Borzna poročila.

LJUBLJANSKA BORZA.

Devize: Amsterdam 22.86, Berlin 13.485 — 13.515 (13.50), Bruselj 7.9068, Budimpešta 9.90 — 9.93 (9.915), Curih 109.44 — 109.74 (109.59), Dunaj 7.9806 — 8.0106 (7.9956), London 276 — 276.80 (276.40), Newyork 56.82, Pariz 221.44 — 223.44 (222.44), Praga 168.10 — 168.90 (168.50), Trst 297.22 — 299.22 (298.22).

Effekti: Celjska 158 den., Ljubljanska kredita 123 den., Praštediona 850 den., Kreditni 170 den., Večve 120 den., Ruše 250 — 250, Stavbna 50 den., Šešir 105 den.

ZAGREBSKA BORZA.

Devize: Beograd 799.56, Berlin 13.50, Amsterdam 22.86, Budimpešta 9.915, Milan 298.22, London 276.40, Pariz 222.44, Praga 168.50, Curih 109.59.

INOZEMSKA BORZA.

Curih: Beograd 9.125, Dunaj 72.98, Budimpešta 90.55, London 25.2225, Newyork 519.55, Pariz 20.30, Milan 27.20, Praga 15.375.

Kako dolgo bo trajal sedanji režim

Parlamentarni režim bo obnovljen še le potem, ko bo prerोजना vsa država in odstranjene posledice politično - strankarskih borb iz dobe prejšnjih režimov.

Zagreb, 16. aprila. Današnje »Novosti« objavljajo na čelu lista z označbo »od poučene strani« naslednjo vest iz Beograda:

»V različnih krogih se postavlja vprašanja o trajanju sedanjega režima. Ta vprašanja se postavljajo po običaju iz časa pred 6. januarjem, ko so se režimi pogosto menjali in ko so se pri postavitvi kakšnega režima pričeli od političnih nasprotnikov šteti dnevi, kdaj se bo umaknil. Vsa politika je obstojala v medsebojnem podiranju režimov in ustvarjanju take parlamentarne situacije, ki bi mogla dovesti do izpremembe. Kar se tiče trajanja sedanjega režima, je treba imeti v mislih, da je odvšen in omejen od svojih nalog oziroma od rešitve teh nalog. V vrvenju dnevnega življenja se je skoraj pozabilo na manifest kralja in na manifestacije vlade in njenega predsednika, ki so odkrito pokazale prave intencije sedanjega režima in vse sedanje vlade.

Te intencije celotnega sedanjega režima z ozirom na manifest kralja in manifestacije vlade so naslednje: uvedba popolne ravnopravnosti v državi in ustvaritev čvrstega prepričanja v vsa-

kem državljanu, da je ta popolna ravnopravnost v resnici tudi nastopila. Zatem ustvaritev edinstvene države z edinstvenim čuvstvom in v državljanih vdanost napram državi kot celoti, ker je treba vse, kar je doslej delilo posamezne pokrajine in posameznike, odstraniti in ustvariti popolnoma nove pogoje za grupacijo ljudi na podlagi edinstva države in naroda ter za vedno prepričati, da ne bo niti senca zla, ki je bilo v preteklosti, obnovila v bodočnosti.

Pri tem je seveda treba preurediti državo, da bo funkcionirala v splošno zadovoljstvo vseh državljanov. Dokler pa se to ne bo zgodilo, bo trajal sedanji režim. Ker bo ta ogromna in veličastna naloga izvršena, bo sklicana ustavotvorna skupščina, uveljavljena nova ustava in uveden, kakor je kralj naglasil v svojem manifestu, parlamentarni režim. Sedanji režim je režim reakcije na vse strahovite pretekle režime, ki so državo in narod gnali v prepad in ko so posamezniki trpeli od prav nebrzdanih strankarskih orgij. Razume se, da zahteva ta veličastna naloga nadčloveške napore v delu in vsekakor dolgo dobo časa.«

Spor med beograjskimi in prečanskimi hišnimi posestniki

Beograjčani zahtevajo zase v novem stanovanjskem zakonu posebne privilegije, čemur pa se ostali protivijo.

— Zagreb, 16. aprila. »Narodna Politika« poroča iz Beograda, da je došlo do nesoglasja med ljubljanskimi in zagrebškimi hišnimi posestniki na eni strani ter beograjskimi na drugi strani. Beograjski hišni lastniki zahtevajo, naj se v novi stanovanjski zakon sprejme posebna določba, ki bi predvsem štela beograjske hišne lastnike, dočim zagrebški in ljubljanski hišni lastniki

povdarjajo, da bi bili od take določbe prizadeti, ker so došli do svojega kapitala pod mnogo težjimi pogoji, v sled česar bi bilo nepravilno posebej zaslužiti beograjske hišne lastnike, tembolj, ker so že doslej uživali posebne privilegije. To pa bi tudi ne bilo v skladu z intencijami vlade, ki hoče na vseh poljih uvesti enakopravnost.

Reški junak obtožen zaradi ropa

Zanimiv proces proti Gabriellu D'Annunziu pred turinskim apelacijskim sodiščem

— London, 16. aprila. »Daily Herald« poroča, da se bo približno dni vršila pred turinskim apelacijskim sodiščem vzključna razprava proti znanemu italijanskemu avturistu Gabriellu D'Annunziu, zaradi roparskega napada na trgovski parnik. Za časa okupacije Reke je D'Annunzio v mesinski ožini napadel trgovski parnik, ki je vozil na svojem brodu razno blago v vrednosti pol milijona funtov. D'Annunziov vojak so prisilili kapitan, da je s parnikom krenil na Reko, kjer so ga popolnoma izropali. Parnik so zadrževali več tednov in so ga izpustili

šele potem, ko jim je kapitan izplačal 70.000 funtov. Lastnik parnika je od italijanske zavarovalne družbe zahteval odškodnino. Družba pa se je branila plačati zahtevano vsoto, ker je D'Annunzio izpovedal, da je to storil v interesu domovine, ker bi sicer ne mogel držati Reke. Takrat je bila sicer uvedena nabiralna akcija, ki pa je dala samo tisoč funtov, ki jih je nekdo uporabil zase ob priliki volilne agitacije. Za razpravo vlada v vseh pravnih krogih veliko zanimanje, proces pa ima tudi pikantno politično ozadje.

Trocki se naseli na Prinčevih otokih

Dovoljenje za naselitev v Nemčiji je preprečil Čičerin. — Trocki ostane v Turčiji in bo pisal spomine.

— Berlin, 16. aprila. Čičerin, ki se že dolgo muči v Nemčiji na zdravljenju, je posetil pred svojim odhodom dr. Štrasmanna. V zvezi s tem poročajo listi, da Trockemu še vedno ni bilo službeno sporočeno v Carigrad, da mu Nemčija ne dovoli naselitve v Nemčiji niči za dobo zdravljenja. Privatno mu je to znano od trenutka, ko je padla

odločitev, ve pa tudi, da je sovjetska vlada nastopila proti temu, da bi se Trocki nastanil v Nemčiji, ker bi bil preveč blizu sovjetski Rusiji in bi ji mogel zato preveč škodovati. Trocki se bo nastanil z dovoljenjem turške vlade na Prinčevih otokih v Bosporu, kjer bo pisal svoje spomine.

Dr. Tuka bo obtožen veleizdaje

Tukova afera zavzema vedno večji obseg. — Nova obremenilna razkritja proti dr. Tukovim tovaršem.

— Praga, 16. aprila. Afera dr. Tuke, o kateri se je zdelo, da se že pozablja in da izginja v meglah zavlačevanja in abolicije, je ponovno izbruhnila na dan. Vsi listi se bavijo z najnovejšimi odkritji preikave, največ pa z obožbami volunstva v velikem slogu. »Narodny Listy« pišejo, da so hišne preiskave pri soočtenih tovariših dr. Tuke, zlati pri madžarskih poslancih in v ma-

džarskih uredništvih odkrile takšne dokumente iz dunajskih arhivov, da mora vzbujati začudenje, kako so mogli tuj državni akti največjega pomena priti v posest teh privatnikov. Na podlagi teh dokumentov bodo dr. Tuka in njegovi tovariši obtoženi, zlasti zaradi volunstva in dogovarjanja z neprijatelji države.

Makulturni papir

kg à Din 4'—

prodaja uprava »Slov. Naroda«

Podpolkovnik Turudija o dogodkih v Afganistanu

Razgovor z znanim vojaškim strokovnjakom, ki je med svetovno vojno z velikim uspehom branil strateški ključ soške fronte Banjško visoko planoto.

Podpolkovnik v pok. Turudija, o katerem smo pred kratkim poročali, da se je udeležil 185 bitk, je dovolil našemu uredniku naslednji razgovor: — Kaj mislite o dogodkih v Afganistanu? — Gre za staro rivaliteto med Anglijo in Rusijo v obmejnih severoindijskih provincah Afganistan, Belučiستان in končno Perziji. Pred 20. leti, ko so bile za Anglijo bolj ugodne razmere kot sedaj, je imela Rusija eno zelo važno strateško in politično točko za upad — Pamirsko visoko planoto (4500 m). Tam so se Rusi in Angličani več desetletij sovražno gledali, vedno pripravljani na boj, ker bi od tam Rusi lahko vdrlili v Indijo ali Angličani v ruski Turkestan. Kravave notranje boje v Afganistanu spremljajo z velikim interesom Rusi in Angličani. Afganistan je za vojaške operacije mnogo večje važnosti kot Pamirska visoka planota, ker je teren tam mnogo širši in pota za vojsko bolj ugodna, zlasti pot iz Induske gornje doline preko gorovja v nižino okoli Kabula in od tu v dolino ruske in afganske reke Amurdarja in Sirdarja. Če bi se razširili nemiri še čez Belučiستان, potem bi imelo to nedosežne posledice za odnose med Rusijo in angleškimi kolonijami na Daljnem vzhodu. Pomislimo samo, da je do sedaj obvladal angleški premog stoletja ves svet in vsa morja. Kaj bi bilo, če bi na Indijski ocean došla ruska nafta v svetovno protikonkurenco angleškemu premožu! Znano je, da je nafta mnogo cenejša od angleškega premoga.

(Opozarjamo na zemljevid Azije, predvsem na zemljevid angleških kolonij. Turčija, ki je z Rusijo v prijateljskih stikih, sigurno ne bo mirna, ker je glavni del Mezopotamije s petrolejskimi vrelci v rokah Angležev in je Turčija, kakor znano, izgubila po vojni svoje najlepše in najbogatejše province v Vzhodni Aziji in še pol Arabije. Perzija je nedavno sklenila z Rusijo prijateljsko trgovsko pogodbo za sedem let. Ista država je naklonjena Amanullahu, ki hoče udušiti ustaše, protežirane po Angliji. Položaj bi bil za Angleže posebno nevaren, če bi se pridružili angleškim neprijateljem še Kitajci, ki so jim Angleži povzročili meščansko vojno, da ne pride do ujedinenja Kitajske, kar bi bilo proti angleškemu interesom. Ne pozabimo na važnost veletrgovskega vzhodno-azijskega pristanišča Hongkong, da ne omenjamo drugih luk, iz katerih je Anglija stoletja izvažala zlato. — Opomba ured.)

— Kaj pravite o bojih v Mehiki? — To so dolgoletne zadeve severoameriški državi, ki bi hotele dovršiti Panameriko. Videti je, da pomagajo Zedinjene države ustašem in vladi, da bi si olajšale svoj posel. Sicer pa o tem drugič kaj več. — k.

Podpolkovnik Turudija — Prednja Indija, Afganistan in Belučiستان, kjer je sedaj osredotočena vsa pozornost Angležev in Rusov pri njihovi borbi za vpliv v Aziji. Rusi si očitno prizadevajo, da dosepejo do Arabskega morja, kjer bi se utrdili in ograjali Angleže v Indiji.

Naša zbornica za trgovino obrt in industrijo je bila sprejeta za aktivnega člana na seji 6. februarja 1929. Aktivna člana sta še Zveza industrijcev na slovenskem ozemlju in Zveza gremijev in združenj za Slovenijo v Ljubljani. Kot individualni član se je v Sloveniji doslej prijavila in bila sprejeta samo Ljubljanska kreditna banka. Število članov v drugih pokrajinah, zlasti v okolici zagrebške zbornice, je precejšnje in neobhodno potrebno bi bilo, da se posveti tej velevažni mednarodni

ustanovi tudi pri nas večja pozornost in da se število članov pomnoži. da bi se moglo v čim izdatnejši meri posluževati te odlične gospodarske institucije in da bi bi mogli po njej uveljaviti naše gospodarske zahteve. Predstavljamo odlične predstavnike gospodarske stroje na slovenskih tleh in jim želimo v delu za povzdigo našega gospodarstva čim več uspeha.

Novo ljubavne senzacije slovenske filmske zvezde Ite Rine

Famozen članek ljubljanskega dopisnika »Vremena« o vroči ljubezni Ite Rine in nevarnosti, ki preti od te strani njeni slavi

Včerajšnje beograjsko »Vreme« objavlja pod gorenjim naslovom dopis iz Ljubljane izpod peresa ljubljanskega dopisnika O. G. Ambroža, ki se je s polnim imenom tudi podpisal. Članek je tako zanimiv, da si ne moremo kaj, da ga ne bi pričeli doslovno in v celoti s sliko Ite Rine, ker Ambrožev članek pozivlja in istotako slika naše filmske igralke.

Ambrožev senzacionalen članek je datiran s 13. aprilom, objavljen je bil pa 15. aprila. Pripomniti je treba, da po pravoslavnem koledarju pade 1. april na naš 14. april. Ali gre za aprilsko šalo na račun naše Ite Rine?

Ljubljanski novinarji so začeli sami delati senzacije, začena Ambrožev članek. G. Ambrož je ohtel najbrž reči »ljubljanski dopisnik »Vremena« dela sam senzacije«, pa se »ljubljanski novinarji« bolje sliši. Takoj nato začne popisovati avtomobilsko nesrečo Ite Rine, o kateri je pred dnevi že podrobno poročal v »Vremenu«. Po avtomobilski nesreči Ite Rine, nadaljuje g. Ambrož, pri kateri se je težko poškodovale slovenski šampion tenisa Miron Bleiweis in dobil težke notranje poškodbe in katerega stanje je še vedno negotovo, ker gre za krvavitve v trebušni votlini, se je slovenska zvezda nenadoma umaknila iz ljubljanske družbe in v mestu je ni več videti.

na še fatalnejšo pot ljubezni. Toda Ita Rina, ti si narodova, si ponos domovine. Zato so novinarji dolžni, da te spravijo na pravo pot. In ti nepridiprav g. S. S., ti si izdajalec domovine, ugrabil si nam zvezdo, da ječi v sponah prve ljubezni, v katero si jo zapletel. Mi ti za sedaj še svetujemo, pusti Ito Rino pri miru, če to ne bo zalogo pa auf biks. Razumete, g. S. S.?

Ta idila je postala predmet živih komentarjev v Ljubljani, nadaljuje g. Ambrož, večinoma med mladim svetom in mladci, v katerega se je zaljubila celo filmska zvezda, je postal idol ljubljanskih deklet. Moški ga gledajo z očitno zavistjo. Lepim ljubljankam je postal ideal (namreč g. S. S.), ker je za nje merozdajen okus Ite Rine.

To je idila! Ita Rina v svoji idilični vili v idilični Rožni dolini z idiličnim in simpatičnim fantom — tiranom in diktatorjem, predmet živahnih pomenkov po Ljubljani. Sedaj nam je jasno, zakaj Pepce ni bilo iz Zagreba v Ljubljano. Ne, to bi bilo preveč, kar dve senzaciji v purgarski Ljubljani. Bela in črna zvezda, prva s simpatičnim fantom, druga pa s cvičkom in kransko klobaso. G. S. S., mi smo vsi zeleni od zavisti! Zato, ker si nam vzel Ito Rino in ker si postal idol in ideal vse Ljubljank. Kar se pa Vašega okusa tiče, gđ. Ita Rina, bomo poskrbeli in ukrenili vse potrebno, da se bo zaljubljenega usodni vpliv na naša dekleta, kajti sicer smo vsi izgubljeni. Nobena nas ne bo več pogledala, ker nas bo idol izpodrinil.

Kakor je nam znano, se je Ita Rina udeležila slavnostnega večera Maše Gromove in jo je videti vsak dan na izprehodu. Naš urednik, tisti ki se zanima za bele in črne zvezde in bele in črne Venere, jo je inel čast pozdraviti zadnje dni že nekočkrat na ulici. Ker Ita Rina nikoli ni hodila v ljubljansko družbo, se tudi ni mogla umakniti iz nje. Pač pa je ni več videti v družbi ljubljanskega dopisnika »Vremena«. Zakaj, je dopisnik sam pojasnil v dolgem članku pred tedni v »Novostih«, ko je napravil senzacijo z Itino sliko.

Mnogi so mislili, da se je vrnila na Dunaj, pravi nadalje pisec, kjer je angažirana pri Sacha filmu. To tajinstveno vedenje Ite Rine je bil povod ljubljanskim novinarjem, da so se resno zanimali za njo in sklenili so dognati razloge, zaradi katerih se je Ita Rina tako dolgo zadržala v Ljubljani. Preiskovanje novinarjev je dovelo do senzacionalnih odkritij. V svoji vili v dolini Rož uži vala idilo, kakršno je mogoče videti samo v filmu.

Ita Rina bo gotovo vesela, ko bo od g. dopisnika zvedela, da so se ljubljanski novinarji krvavo zanimali za njeno zagotovo in tajinstveno usodo. Gotovo pa ne bo užiljena, da so se pri tem posluževali diskretnih metod, s katerimi so prišli na sled »senzacionalnim odkritjem«.

Slovenski filmski zvezdi se je pripetilo, kar se pripeti vsakemu dekletu, nadaljuje dopisnik »Vremena«. Strašno se je zaljubila v nekoga zelo simpatičnega mladeniča. Ta mladenič g. S. S. (Savo Sancin?) je ugleden član akademskega športnega kluba Primorje. Ita Rina je stalno v njegovih družbi in ne stori ničesar brez njegovega dovoljenja. Zaman so poskušali vsi njeni prijatelji in zlasti novinarji, s katerimi je bila vedno prijazna, da jo prepovore od te fatalne ljubezni in ji svetujejo, da se vrne na pot slave. Istotako so novinarji pregovarjali g. S. S., da pusti Ito Rino, da gre po poti, ki ji je namenjena.

To je torej senzacionalno odkritje ljubljanskih novinarjev! Spoznali so, da je Ita Rina zablodila s fatalne poti filmske igralke

Da bi jo vrnilo filmu, v katerem je dosegla že tako lepe uspehe, zaključuje gosp. dopisnik, so se združili nekateri prijatelji Ite Rine. Ti z vsemi silami delajo na to, v velikih skrbelih za njeno nadaljnjo filmsko kariero, da jo izveljejo iz delikatnega položaja. Zato so sklenili priti po njo z avtomobilom in jo odpelati v ponedeljek 15. t. m. na kolodvor ter jo spraviti v dunajski brzovlak. Novinarji so pa sklenili, da bodo avto spremljali v drugem avtomobilu ter od blizu opazovali to nenavdno ugrabljenje filmske zvezde. Istotako je bilo poskrbljeno, da bo tudi g. S. S. vplival na Ito Rino, da se vrne na pot slave. Tako bo Ljubljana priča prizora, ki se more dogoditi morda samo v Hollywoodu. Tak je torej konec novinarske race o novih ljubavnih senzacijah slovenske filmske zvezde Ite Rine. Dopisnik pravi o novih ljubavnih senzacijah, kar da misli, da ve še o starih ljubavnih senzacijah Ite Rine. S temi bo postregel najbrž v času kish kumaric in potem, ko bomo Ito Rino »per šuba« poslali na Dunaj.

Popolne so v bolnico prepeljali tudi delavko Katarino Jenko, zaposleno v »Jugočeški«. Pri delu jo je zagrabil stroj za desno roko in jo težko poškodoval. — Z istim vlakom je bil prepeljan tudi kličavničar Anton Bradaška, ki jo je pošteno skupil pri pretepu.

V Senčurju pri Kranju je bila v nedeljo birma. Kot po navadi so ta dogodek zopet proslavili s tradicionalnim streljanjem z možnarji. Pri streljanju je bil težko poškodovan 24letni delavec Ivan Pilar iz Senčurja, katerega so morali prepeljati v ljubljansko bolnico.

Beležnica

KOLENDAR.
Danes: Torek, 16. aprila 1929; katoličani: Ben. Jos.; pravoslavni: 3. marca, Nikit.
DANASJNE PRIREDITVE.
Grami: zaprti.
Opera: Salome. C.
Kino Matira: Neozkaenjen soprog.
Kino Ideal: Če človek ne sme ljubiti.
DEZURNE LEKARNE.
Danes: Piccoli, Dunajska cesta, Bakarčić, Sv. Jakoba trg.

— Društvo »Sočar« v Ljubljani nazninja vsem članom in prijateljem, da se vsi v soboto 19. t. m. v salonu pri Levu skiptično predvajanje o bratski Poljski. G. ravatelj Karl Mahkota nam bo prikazal in pojasnjeval najlepše točke — mesta in druge pokrajine Poljske. — Ne zamudite te lepe prilike, udeležite se vsi tega zelo zanimivega predvajanja, kjer boste imeli priložnost videti našo prekrasno bratsko Poljsko. Vstop prost. Pričetek ob pol 9. uri zvečer. Odbor. 241 n.

Prosveta

Ljubljansko gledališče. V nedeljo zvečer, so uprizarili prvič francosko burko »Leonor in Comp.«, ki je s starimi sredstvi in mnogokrat prizkušenimi snucijami zabavala občinstvo tem bolj, ker ima ga. Nablička zvesto vlogo. Moške glavne vloge so igrali g. Zelenik, Kralj, Cesar in Levar. — V opernem gledališču je bila prav posebno animirana predstava »Grola Luksemburška«. Polna hika je prebrala g. Bličen prisrčne ovacije in mu je bil izročen velik venec s trakovi. Tudi ostali solisti, zbor in orkester so bili jako dobri.

Castna in poslovilni predstava g. Zvonimirja Rogoza. Pred odhodom v Prago se bo poslovil odlični član ljubljanske drame g. Zvonimir Rogoz od našega občinstva s poslovilno predstavo v soboto dne 27. t. m. Na predstavo opozarjamo vse prijatelje odličnega našega člana, ki je 19 let z največjo vneto in umetniškimi uspehi sodeloval pri naši dramii.

Abonente reda C opozarjamo, da imajo za svoj abonema operno predstavo v torek dne 16. t. m. Uprizori se Straussova opera »Salome« in Sibeliusov balet »Pred vratmi večnosti«.

»Grol Luksemburški« za abonente reda A z g. Bličcem kot gostom bo v sredo dne 17. t. m.

Vika Podgorska v »Krogu s kredo«. V soboto 20. t. m. gostuje v ljubljanski dramii naša rojakinja in odlična članica zagrebškega gledališča g. Vika Podgorska v Klubovski priljubljeni kitajski igri »Krog s kredo«. Izgala bo glavno vlogo Haitange, ki jo je že pred leti z velikim uspehom kreirala v Zagrebu. Ostala zasedba običajna. Čene normalne. Ker je zanimanje za to predstavo izredno veliko, opozarjamo občinstvo, da si vstopnice pravočasno nabavi odnosno rezervira. Tel. št. 2306.

Prihodna predmiera v ljubljanski dramii bo tekoni prihodnjega tedna in sicer dramizacija slovitega Farierevega romana »Bitka«. Snov je zajeta iz rusko - japonske pomorske vojne in predstavlja zagrizeno borbo med belim in žoltnim plemenom. V glavnih vlogah sodelujejo: g. Saričeva, g. Mira Danilova, g. Skrbinek, Levar, Lipah in Kralj. Režija ima g. Ciril Bevilacqua. Scenični osnutki so delo g. prof. Vavpotiča.

Opozarjamo na francosko komedijo »Pravkar izšlo«, ki se igra v ljubljanski dramii v sredo 17. t. m. za abonente reda B.

Abonenti reda A imajo v sredo 17. t. m. ob pol 20. uri zvečer v ljubljanski operi predstavo, Vprizori se Leharjeva opera »Grol Luksemburški« z g. Ljubišo Bličcem kot gostom v naslovni vlogi.

Iz policijske kronike

Ljubljana, 16. aprila.
Včeraj in danes je bilo na policiji precej živahnih. Aretiranih je bilo več razgrajčev in kalicev nočnega mira, eden radi javnega nasilstva in ropa, eden radi tatvine, trije komunisti, dve vlačugi in Marija Z., ki je osumljena detomora.

Prijavljenih je bilo tudi več manjših tatvin. Tako je bila delovodja Antona Mezaričar iz barake na Zelenci poti ukradena črna zimska suknja, vredna 500 Din, postmenemu zvančniku Antonu Megliču, stanujočemu na Karlovski cesti, je pa nekdo z dvorišča odnesel štiri mlade zalce, vredne okoli 200 Din.

Sluga v Strojnih tovarnah in livarnah Maks U. je nedavno opazil, da mizarjski vajenec Artemio L. v delavnici barva kolo. Ovdal je to policiji, ker se mu je zdela valenčevog vočete sunilno. Fant je bil zaslišan in je trdil, da je kolo last nekoga njegovega prijatelja iz Vodmeta. Policija je poiskala njegovega prijatelja, ki ni imel pojma o kolesu. Končno je prišel L. z barvo na dan in je priznal, da je kolo ukradel iz kleti v Škofji ulici. Kolo je last dr. Tume. Mladega tatu izročil policija sodišču.

Včeraj je bil aretiran Albert R., ki je osumljen tatvine avtomobila nekoga ljubljanskega trgovca.

Največja uljudnost.
— Kdo je najbolj uljuden na svetu? — Živnozdravniki, ki »pozdravljajo« govode.
Providnost.
— Kaj je ukrenil zdravnik proti slabokrvnosti tvojih možganov? — Dal si je vnaprej plačati.

Priprave za kongres Mednarodne trgovske zbornice

Danes prispo v Ljubljano odborniki nacionalnega odbora Mednarodne trgovske zbornice iz vseh krajev države

Ljubljana, 16. aprila.
Jutri ob 10. dopoldne se bo vršila v prostorih Zbornice TOI seja nacionalnega odbora Mednarodne trgovske zbornice. Odborniki-predsedniki in deloma tajniki gospodarskih zbornic iz Zagreba, Beograda, Splita, Nov. Sada, Velikega Bečkereka in Skoplja, prispo tekoni današnjega dne v Ljubljano. Kakor znano, je sklical sejo predsednik ljubljanske zbornice TOI g. Ivan Jelačin ml. po naročilu predsednika nacionalnega odbora znanjega ministra dr. Voka Marinkovića.

Olajšati ima izmenjavo blaga med narodi, realizirati harmonično soglasnost v vseh mednarodnih vprašanjih, ki se tičejo trgovine, financ in industrije, prispevati k napredku in k vzdrževanju mira s pospeševanjem prisrčnih odnošajev med pripadniki različnih držav in s pospeševanjem sodelovanja poslovnih ljudi in organizacij, ki delujejo za razvoj, trgovine, financ in industrije. Nadalje sklicuje Mednarodna trgovska zbornica konferenco specializatorjev, vrši gospodarske ankete in izdaja publikacije o rezultatih teh konferenc in anket. Peleg teh se poslužuje še sveta generalnega sekretarjata nacionalnih odborov in njih sekretarijatov.

Svet Mednarodne trgovske zbornice

ima v bistvu nalgo, da opravlja zbornične posle, da zasleduje namene, ki si jih je postavila zbornica in to po smernicah, določenih na kongresih. V upravnem svetu so zastopniki posameznih včlanjenih držav. Število predstavnikov posameznih držav v svetu je odvisno od važnosti zunanje trgovine dotične države, ki se sodi po celokupnosti uvoza in izvoza. Po štafutih je to število omejeno od enega do največ treh zastopnikov za vsako posamezno državo.

Pod vodstvom in kontrolo sveta posluje na sedežu zbornice generalni sekretarijat, ki skrbi za zvezo med gospodarskimi organizacijami posameznih držav in ki mora nuditi članom zbornice vse potrebne informacije.

Nadaljni organi Mednarodne trgovske zbornice so nacionalni odbori.

Po štatutu se morajo v vsaki državi, ki je pristopila k Mednarodni trgovski zbornici, osnovati in prijavijskih in sprejetih članov narodni odbori, v katerih morajo biti zastopane vse gospodarske stroke in to po načinu, ki najbolj ustreza razmeram v dotični državi.

Nacionalni odbor nima samo dolžnosti, da določa osebe, ki naj zastopajo državo v svetu Zbornice, ampak mora skrbeti tudi za to, da se pri vseh vprašanjih, ki jih obravnava Mednarodna trgovska zbornica upošteva tudi splošno mnenje industrijev, trgovcev in finančnikov dotične države, s čimer ojača tudi akcije Mednarodne trgovske zbornice napram javnim oblastem raznih držav.

Člani Mednarodne trgovske zbornice

so aktivni in individualni. Aktivni člani morajo postati industrijske, trgovske in finančne korporacije, individualni pa posamezniki, trvdke, zasebni zavodi in družbe.

Pojasnila ortopedskega zavoda Atena

z ozirom na poročilo o državni polikliniki v »Slov. Narod« št. 84 zlasti uvedbi in ureditvi šolske ortopedske telovadnice v Ljubljani. Plačilne obveze v ortopedskem zavodu Atena so tako urejene, da je zavod pristopen tudi najrevnejšim slojem in do danes ni bil zavrnjen noben posamezen slučaj prošilca. Atena je izvojevala pri raznih zavarovalnih uradih, tako pri Okrožnem uradu za zavarovanje delavcev, Trgovski bolniški podporni blagajni, Direkciji državnih železnic v Ljubljani itd., da se izplačuje vsem članom tudi za ortopedsko zdravljenje potrebne takse, kar omogoča najbržim slojem dostop v njen zavod. Plačilni tarifi v zavodu so določeni po zdravniški zbornici in je morale društvo naju prištati. Polne takse plačujejo torej le oni, ki niso včlanjeni v nobeni podporni zavarovalni organizaciji in so v takem socialnem položaju, da so plačila zmogni. Pomanjkljivosti zavoda so zaenkrat le zasnili prostori. Ortopedsko telovadnico v Okrožnem uradu bi bil vzel naš zavod tudi v najem, še smo vendar v svojih pripravah za izboljšanje razmer v zavodu dalje. Smo v stiku z merozdajnimi faktorji, ki naj pospešijo, da dobi naš zavod vsem zahtevam in prilikam odgovarjajoči novi krov bodisi v bodočem Zdravstvenem ali pa ženskem domu v Ljubljani. Zavod bi imel poseben oddelek za zdravljenje mladine; kar je v praktič-

nem poslovanju mladinskega skrbstva posebne važnosti. Statističen odstotek o napakah o držji in okostju pri naši deci zahteva nujno ureditev razmer.

Pripomniti bi bilo še nekaj. Za uspeh ortopedskega zdravljenja je potrebno časa in potrpljenja. Mnogi faktorji gredo pa preko tega momenta in mislijo, da je važnejše, če izplačajo za kratko dobo številno mnogim osebam podporo, kakor pa da jih nekaj resnično ozdravi. V tej točki se križajo naša pota in zato beležimo mnogo slučajev, katere zdravi Atena dalje na lastne stroške, akoravno bi spadali v določeno plačilno kategorijo. — Tajništvo Atena.

Dan nesreč v Kranju

Kranj, 16. aprila.
Včerajšnji dan je bila za Kranj in njegov okolico naravnost fatalen. Pripetilo se je več težkih nesreč, od teh celo ena s smrtnim izidom. Dve težki nesreči sta se pripetili v jugočeški tekstilni tovarni. Popoldne se je v tovarni na delavca Ivana Skumovca zrušil težak betonski strop. Siromaku je skoro popolnoma zmečkalo glavo, kljub temu je bil pa še živ. Tovarna je telefonično obvestila o nesreči resnično postalo v Ljubljani in rešilni avto je takoj krenil v Kranj. Na povratku pa je imel rešilni avto v Sent Vidu manjši defekt in težko ranjenega Skumovca so morali naložiti na drug avto. Takoj po prevozu v bolnico je pa siromak umrl. Pokojni Skumovec je bil star 37 let.

ki želi, da se nesoglasja med podpredsednikoma veleindustrijalca g. Arkom in g. Vaso Jovanovićem poravnata na nevtralnih tleh. Pričakovati je, da se bo zadeva ublažila, ker je med tem odstopil g. Arko kot predsednik zagrebške trgovske zbornice. Na jutrišnji seji bodo poleg tega sklepali o programu nacionalnega odbora na letošnjem kongresu Mednarodne trgovske zbornice, ki se bo vršil meseca junija v Amsterdamu ter o prijavah novih članov. O poteku seje sveta Mednarodne trgovske zbornice, ki se je vršila 12. t. m. v Parizu, bo poročal g. Vaso Jovanović.

Mednarodna trgovska zbornica je bila ustanovljena l. 1920. v Parizu. Zbornica zasleduje po svojih pravih, zaščito interesov financ, industrije, prometa, trgovine in v splošnem vseh struk mednarodne gospodarske delavnosti.

Dnevne vesti.

— **Odklikovanje.** Ravnatelj knjižnice v Omomcu dr. B. Vybiral, predsednik tamkajšnjega odbora češkoslovaško - jugoslovenske Lige in znan prevajalec iz slovensčine, je bil odklikovan z redom Sv. Save IV. stopnje.

— **Zivahen tujski promet v Dalmaciji.** V nedeljo je prispel v Split parnik »Asia«, s katerim se je pripeljalo 100 angleških turistov, ki potujejo po Sredozemskem morju. Danes prispe v Split večja skupina nemških letoviščarjev. V nedeljo so prispeli v Split nemški letoviščarji iz Leipziga in Frankfurta pod vodstvom profesorja Grunpea. Nemški študenti ostanejo v Splitu 20 dni. Proučevali bodo morsko floro in favno ter zbirali material za svoje študije.

— **Izpit pripravnikov Pošne hranilnice.** V generalni direktiji Pošne hranilnice so se vršili te dni državni strokovni izpiti pripravnikov II. in III. kategorije za prehod v pomožne uradnike skupine. Izpit je položil med drugimi pripravnik Milan Sporn iz Ljubljane.

— **Prijave za družbeni davek.** Po členu 106. zakona o neposrednih davkih morajo davčni zavezanci, ki plačujejo davek na dobiček podjetij, zavezanih javnemu polaganju računov predložiti prijavo v 5 mesecih po preteku poslovnega leta. Če se je po vršil občni zbor pred 15. majem, je treba predložiti prijavo najkasneje v 15 dneh po obnem zboru, na katerem so bili končani računi odobreni. Davčni zavezanci, ki bi iz posebno tehtnih razlogov ne mogli zadostiti tej zakonski dolžnosti, smejo po čl. 4. cit. zakona zaprositi fin. direktijo, da jim rok podaljša. Take prošnje se morajo vložiti, dokler toče rok, sicer bi se ne moglo uvaževati in bi se moral predpisati 15% ni kazenski davek.

— **Izpit poštinih pripravnikov.** V glavni upravi pošte in brzobjava se bodo vršili 29. in 30. aprila ter 1. in 2. maja izpiti kandidatorov za prehod iz pripravnikov v pomožne skupine II. kategorije.

— **Dirigent ali opera?** V nekem hrvaškem listu čitamo, da je ljubljanska opera zaključila z ravnateljstvom gledališkega društva v Splitu pogajanja glede gostovanja v Splitu in sicer za šest predstav. Dotični list poroča, da vprizori naša opera v Splitu opere »Faust«, »Zaljubljen v tri oranžec«, »Boris Godunov«, »Dalibor«, Ljubzen treh kraljev« in »Balatka«. Poznamo dirigenta Balatko, opere pod tem imenom pa ne.

— **Iščemo se dediči pokojnega Mihaela Strelca,** rojenega 24. avgusta 1875. Strelce je umrl nedavno v Ameriki. Njegovi dediči naj se javijo Izseljeniškiemu komisariatu v Zagrebu.

— **Vreme.** Vremenska napoved nam še vedno obeta oblačno in deževno vreme. Tudi večeraj je bilo v pretežni večini krajev naše države oblačno in deževno. Deževalo je v Ljubljani, Mariboru, Zagrebu, Beogradu in Splitu. Maksimalna temperatura je znašala v Koplju 20, v Splitu 18, v Sarajevu in Beogradu 17, v Zagrebu 15, v Ljubljani 11,2, v Mariboru 10 stopinj. Davi je kazal barometer v Ljubljani 756 mm, temperatura je znašala 7 stopinj.

— **Tragedija slovenske družine v Ameriki.** Amerikanski Slovenec poroča o pretresljivi tragediji slovenske družine v Clevelandu. V Clevelandu, ki je največja slovenska naselbina v Ameriki, sta bivala tudi zakonca Debevec. Toda med njima ni bilo harmonije in prišlo je tako daleč, da sta se ločila. Sredi marca sta bila zakonca sodno ločena, dne 22. marca pa je prišel zvečer okoli 22. Janez Debevec k svoji ženi in ji vprič obeh hčerki pognal krogljo v glavo. Debevec je nato tudi proti sebi naperil samokres in dvakrat sprožil. Imel pa je še toliko moči, da je zbežal iz hiše. Eno uro kasneje so ga našli vsega razmesarjenega na železniški progi. Vrgel se je pod vlak. Zeno so odpeljali v bolnico, kjer je po kmalu umrl. Tragedija Debevecove družine je vzbudila v Clevelandu splošno sočutje.

— **Smrtna kosa med ameriški Slovenci.** V Calumetu, država Michigan, je 14. marca umrl Matija Cop, predsednik Slovensko-hrvaške zveze. Star je bil 46 let. — V Rockdallu je umrl v visoki starosti 80 let Janez Dolinšek. Dne 16. marca je v Pittsburgu umrla Ana Trampuš. Pokojna je bila doma iz Metlike in je bivala v Ameriki že 40 let.

— **Meniša so zadavili.** Iz Velikega Bečkereka poročajo, da so neznan razbojnik vdrl v samostan Mastič ter napadl meniša Teodosija Kostca, ki so ga pretaplili in zadavili. Ker je menih klical na pomoč, se je zbudila njegova služkinja, ki so jo razbojnik privezaval na stebel ter jo do neumljenosti pretepil. Polcija je uveljavila preiskavo in je zločincem že na sledu. Zdi se, da gre za osveto, ker zločinci samostana niso oropali.

— **Trgovina z dekleti.** Iz Osijeka poročajo, da je pretekli teden tajinstveno izginila 16letna Kata Baker. Polcija je takoj poizvedovala, toda doledel dekleta še ni našla. Zdi se, da je postalo deklet žrtve trgovcev z živim blagom. Ljudje so Kato videli v družbi nekoga lepo oblečenega gospoda, ki jo je najbrž pod pretvezo, da ji bo preskrbel dobro službo, prodal v kako javno hišo. Iz Osijeka je v zadnjem času tajinstveno izginilo že več deklet, ki jih niso več našli. Zdi se, da v teh krajih cvete trgovina z dekleti.

— **Dvojni umor v Vrhu.** Predvečerajšnjim sta postala žrtvi zločincev gostilničar Zilenti Mihajlo Bimbauer in njegov 14letni sin. Gostilničar je zapri gostilno in šel spat. Spal je v sobi na dvorišču in imel je okno vedno odprto. Zločinci so se spopadli v gostilničarjevo sobo nabrz čez dan in se skrijli pod posteljo ali so pa vdri v njo, ko je gostilničar že spal. Spečega gostilničarja so napadli s sekuro in ga ubili. Nato so otroplili železno blagajno in vzeli iz nje precejšnjo vsoto denarja. Med tem se je prebudil gostilničarjev sin, ki so ga roparji tudi

ubili s sekuro. V sosedni sobi je spal gostilničarjev drugi sin, ki se pa k sreči ni prebudil, sicer bi roparji ubili tudi nlega. Roparji so preiskali tudi vse omare in predale ter odnesli vse vrednostne predmete. Sirašen umor je odkril gostilničarjev sluga, ki je zamen čakač gospodarja, da bi odprl krčmo. Končno je vstopil v gospodarjevo sobo ter našel Bimbauerja v mlaki krvi. Poleg njega je ležal mrtev s strašno rano na glavi njegov sin. Obvestil je o umoru takoj policijo, ki je uveljavila takoj preiskavo. Blagajno so našli v okolici mesta prazno. Polcija morilcev še ni izsledila.

— **18letni očetomorilec.** V Dragancu pri Karlovcu je bil predvečerajšnjim izvršen grozen umor. 18letni Stefan Misir je ubil svojega očeta Stjepana. Ko je oče spal, ga je zvebinski sin napadel in ga neumljeno tolkel s sekuro po glavi. Razkrijal mu je glavo. Po zločinu je mladi morilec napregel konje in se odpeljal v Karlovec ter se sam javil oblastim. Oče sinu ni pustil, da bi se oženil z nekim dekletom iz vasi, kar je sina tako razburilo, da je očeta umoril.

— **Dva samomora v Subotici.** Večeraj se je usmrtil v Subotici Toma Kiš. Ustrelil se je s samokresom v srce. In je bil takoj mrtev. Pri njem so našli poslovilno pismo, v katerem pravi, da je šel v smrt zaradi starosti. Kiš je bil 76 let star. Isti dan so našli v vodnjaku na dvorišču njene hiše utopljeno bogato posestnico Ano Katora. Žena je že dolgo bolela na neozdravljivi bolezni. Zato se sodi, da je izvršila samomor. Polcija kljub temu uveljavila preiskavo, ker ni izključeno, da je bil izvršen zločin, ker je bila žena bogata. Truplo so zdravniški pregledali, pa niso našli nobenih znakov nasilja.

— **Drzen roparski napad.** Iz Osijeka poročajo o drznem roparskem napadu pri belem dnevu na cestu. 16letna služkinja Suzana Göthe je stala na cesti in se razgovarjala z dvema tovararicama. Ko je pristopil k njej neznanec in ji letrgal iz roke torbico, v kateri je imela denarnico. Ropar je bil še mlad in je potem, ko je imel plen v roki, pobegnil. Polcija ga je takoj zasedovala, toda brez uspeha.

— **Med prijateljičami:** »Svetujem Vam draga gospe, da vzamete za pranje perila SCHICHTOV »RADION«. Poglejte današnji oglas!«

GRADSKA LEKARNA, Kamenita ul. 11.
Uporabljal sem vse in vsakovrstne stvari, pa mi ni bilo nič bolje, dokler nisem našel na lek »Reumatis«, ki je tako izvršno zdravilo, da temu ne more ugovarjati nihče na svetu.
Mato Zinic, Viduševac, p. Glina.

Iz Ljubljane

— **Iz Preiskava vin po ljubljanskih gostilnah,** ki jo je odredil mestni fizikat, je bila vobče za naše gostilne ugodna. Preiskava vina so se po kemični analizi izkazala za zdrava in pristna. Le v štirih primerih je preiskava dognala prepovedana, ker škodljiva in neužitna »polvina«; dotičniki bodo kaznovani. Preiskava se nadaljuje.

— **Iz Tržne cene mesa v Ljubljani.** Tržni odtok občinskega sveta je na svoji seji dne 8. aprila 1929 odobril kot upravičene naslednje cene govejemu mesu: prve kvalitete zadnji del s privago 18 Din, druge kvalitete zadnji del s privago Din 16, tretje kvalitete zadnji del s privago 12 Din, prednji del 8 Din. Ističasno se je izvedla klasifikacija glavne živine v mestni klavnici v tri kategorije, I., II., III. vrste ter je meso žigosano in se običnostno opozarja, da na žige pazi in plača meso po gori navedenih cenah. Prva kvaliteta ima št. 1, druga 2, tretja 3. Vsaka zloraba naj se z točno navedbo kupca in mesarja nemudoma naznani, če mogoče še isti dan takoj po nakupu mestnemu tržnemu nadzorstvu osebno ali telefonično. Če običnostno ne kontrolira nakupa, ni mogoče odpraviti vseh nedostatkov in zlorab. Nakup je treba kontrolirati glede teže in cene.

— **Iz Predsednik tržnega odseka občinskega sveta** g. dr. Puntar bo sprejmal stranke vsak četrtek od 12 do 1. ure v prostorih mestnega tržnega nadzorstva v vseh zadevah, ki se tičejo aprovizacije Ljubljane. Stranke naj po možnosti prinese pisemne prošnje ali predloge, pritožbe se morajo izročiti pisмено.

— **Iz Železnikar je danes ponoči umrl.** Poročali smo o poskušenem samomoru livarja Frana Železnikarja iz Ljubljane, ki si je nekako pred desetimi dnevi v Strojnih tovarnah in livarnah pognal krogljo v glavo. Težko poškodovanega so prepeljali v bolnico, kjer so ga takoj operirali. Ustrelil se je v sence in izgubil je eno oko. Zdravniki so pa kljub temu upali, da ga ohranijo pri življenju. Snoči je pa Železnikar padel v agonijo in ponoči je umrl. Pokojni je bil oženjen in zapušča ženo ter eno hčerko. Nesrečni rodbini iskreno sožalje!

— **Iz Geografsko društvo na univerzi** opozarja na jutrišnje predavanje univ. doc. dr. Melika o »Genezi narodnostnih mej v Evropi«. Predavanje se vrši ob 18. uri v predavalnici št. 17 na univerzi (I. nadst.). Vstop prost.

— **Iz Pisarna družbe sv. Cirila in Metoda v Ljubljani** se je preselila v Bethovarovo ulico št. 2. prilijuje. 240/n

— **Iz Zikovci,** ki bodo v Ljubljani koncertirali v ponedeljek 22. t. m. v Filharmonični dvorani, so v zimskih mesecih absolvirali celo vrsto koncertov v Haagu, Amsterdamu in Londonu z največjim umetniškim uspehom. V jeseni 1929. bodo zopet v Španiji, katero bodo tretjič posestili s svojimi koncerti. V Španiji uživajo Zikovci največje zanimanje in pozornost. Ker so oni izredno priljubljeni tudi v Ljubljani, opozarjamo že danes na njihov koncert.

Kdor oglašuje, ta napreduje!

Iz Celja

— **Zaprisega mestnih uradnikov in nameščencev.** Večeraj popoldne je zaprisegel župan dr. Gorican na mestnem magistratu vse mestno pragmatično uradništvo, nakar je izvršil tudi zaobljubo mestnih pozdrubenih nameščencev.

— **Iz Mestnega gledališča.** Opozarjamo ponovno celjsko javnost na zanimivo gostovanje mariborskega Narodnega gledališča, ki bo vprizorilo jutri v našem gledališču kar dve predstavi in sicer popoldne ob 16. uri mladinsko igrjo »Janko in Metka«, zvečer ob 20. uri pa Shakespearjevo prekrasno tragedijo »Romeo in Julija«. Vstopnice se dobe v prodajni v knjižarni Gorican & Leskovec.

— **Iz celjske policijske kronike.** Ker se je pripeljal zastoj iz Zagorja v Celje k vojakom, je bil na kolodvoru prijat 23letni Ignac Nograšek iz Velike Preske pri Litiji. Izročil je bil vojaški oblasti. Istotako so izročili v vojaški zapor 23-letnega delavca Josipa Slugo, ki je opolnoči razgrajal pijan na Glavnem trgu. Dejal je, da je spremljal brata k vojakom, sam pa da je že oslušil rok v Nišu. Na stražnici pa je pozneje priznal, da je sam »ajrnika«, pa se mu še ni dalo iti v vojašnico. Harmonika je v Celju prepovedan instrument, bodisi v zasebnih ali pa javnih lokalih. Ker je igral na harmoniko, je bil večeraj ovaden neki gostilničar, neki drugi njegov tovariš pa radi igranja v gramofon brez dovoljenja. Vdova Marija N. iz Gaberja je bila zasadena pri cerkvi sv. Maksimilijana v Gaberju, kjer je jemala z lesnega skladišča drva. Sirota si pač drugače ni mogla preskrbeti kuriva. Radi kalenja nočnega miru sta bila ovadena dva mlada celjska razgralača, radi prestopka cestnopolicijskega reda in avtopredpsov pa neki voznik in neki sofer.

— **Izgubljeno in najdeno.** Izgubljena je bila črna ženska ročna torbica z razno vsebino in 60 do 70 Din gotovine, podobna torbica pa je bila najdena. Na Dečkovem trgu je našel službujoči stražnik nočnike iz bele kovine. Lastnik jih dobi na policiji.

— **Podružnica Jugoslovenske Matice v Celju** ima dne 20. t. m. ob 19. uri zvečer v spodnjih prostorih Narodnega doma svoj redni letni občni zbor. V slučaju nesklepnosti se vrši isti ob vsaki udeležbi 1 uro kasneje.

Najboljše, najtrajnejše, zato najcenejše!

Halo! Halo!

Zadnji »Poštni glasnik« objavlja pod naslovom »Kako telefonirati?« zanimiv članek z navodili, ki morejo v praksi prihraniti mnogo nepotrebne jeze in potrebnega časa. Prav bi bilo, ako bi jih upoštevali tudi tisti, ki občujejo z uradništvom, kjer je čas tudi drag. Med drugim piše članek: Pri našem telefonu se uporablja beseda »halo« brez potrebe. Večina telefonskih naročnikov smatra, da brez »halo« sploh telefonirati ni mogoče. Pri nas se zove s halo, centrala se javi s halo, poklicanci se predstavijo s halo. V telefonu čujemo halo in zopet halo. Posebno pri medkrajevnih zvezah, če se napravlja zveza preko več postaj, postane ta nesrečni halo vzrok, da ne pride pravočasno ali pa sploh ne do pogovora. Pri vsakem telefonskem pogovoru se porabi pri nas za halo po več sekund. Te sekunde narastejo dnevno na ure. Škoda za čas, ki ostane neizrabljen, gre vsak dan v tisočake. Besedo »halo« so gotovo uporabljali naši predniki, ko telefona še ni bilo. Klicali so se s halo od enega hriba na drugega. Prvi telefon tudi ni imel še priprave, s katero bi se poklicalo. Umevno je, da je bila takrat beseda »halo« pri telefonu potrebna. Danes imamo telefon že tako izpopolnjen, da pozovemo z zvoncem; pri novjših aparatih tudi to ni več potrebno. Pokličemo, če slušalo vzhignemo z aparata. Čemu torej danes še »halo«? Če tudi je ta beseda v telefonu tako lepo doneča, se je moramo odvaditi, ker ovira pri telefoniranju. V telefon govorimo tako, kakor se običajno pogovarjamo. Pri nas le navada, da večina telefonskih naročnikov zahtevajo n. pr.: »Prosim, spodročna, zvežite me z X. Y. — številka 1238.« Čemu to? Zahtevajte: »1238!« Storitno kratko brez vsake konverzacije. Če se telefonistinja smatra za del aparata, ne potrebuje v službi prav nobenih komplimentov. Vsak telefonski naročnik naj zahteva od centrale samo številko. Z vsako drugo besedo zadržuje telefonista in ovira manipulacijsko službo. Vsem telefonskim naročnikom mora biti znano, da daje informacije o službenih zadevah upravniki urada oziroma kontrolor telefonske centrale. Telefonski so samo za vzpostavljajanje zvez v centrali in nič drugega. Preden začnemo govoriti, se predstavimo tudi poklicancem, da bo ta vedel, s kom govori. Govorimo z normalnim glasom, ne previzkmo, ne prizniko in ne kričimo. V telefonu je normalni glas najbolj razumljiv. Pogovori naj bodo po možnosti kratki.

V ljubezni se človek zredi
Profesor medicinske fakultete v Filadelfiji Hill je objavil v novinah oglas, da išče mršavega mladeniča, s katerim bi napravil zanimiv eksperiment. Profesor je hotel znanstveno dognati, kako vpliva ljubezen na človeka. Nekateri namreč trdijo, da se človek v ljubezi zredi, drugi pa, da postane mršav. Prof. Hill izpodbija splošno naziranje, da postane človek od ljubezni mršav. Svojo trditve je tudi dokazal. Za svoj eksperiment je dobil dva mladeniča. Eden je bil flegmatik, živel je samo za znanost, o ljubezni pa ni hotel ničesar slišati. Drugi je bil jurist, za znanost se ni zmenil, pač pa je bil navdušen za ženski spol.

Profesor je dal obema v svoji vili brezplačno stanovanje in hrano. Dobilavala sta najboljšo hrano in sicer oba enako. Vsak dan sta se morala tehati. Prvemur je dal profesor na razpolago vse knjige, ki so ga zanimale. Don Juan je pa stanoval v profesorjevi vili s svojo ljubico in užival v življenske sladkosti. Čez šest mesecev je profesor oba stehal. Prvi študent je ohranil svojo težo, drugi se je za zredil za 6 kg.

Nezgodn izven službe.
— Gospod Šef, večeraj sem se oženil in zato Vas prosim, da mi zvišate plačo.
— Obžalujem, toda za nezgodn izven službe tvrnika ni odgovorne.

„Moje stanovanje se kar blešči od snage,“

pravi mlada gospa Mica. „RADION mi olajšuje delo, ker pere ne samo perilo, ampak tudi stopnice, vrata in tla. Vse to čisti RADION brez truda in hitro.“

Varuje perilo!

Razvoj letalstva v Ameriki

V Ameriki vodijo zanimivo statistiko o letalstvu, iz katere je razvidno, da so ameriški letalci preleteli lani nad 75 milijonov milj in da se je pripetilo 1062 težjih in lažjih letalskih nesreč. Letalske nesreče so zahtevale lani v Ameriki 368 človeških žrtve. 322 letalcev in potnikov je bilo pa težko ranjenih. Lahko ranjenih je bilo 359, a 1115 jih je odneslo pri letalskih nesrečah zdravo kožo. 43,29 odstotkov vseh nesreč je zakrivila neprevidnost pilotov. Ne smemo namreč pozabiti, da letajo v Ameriki tudi ljudje brez predpisanih letalskih izpitov, 3,45 odstotka nesreč je zakrivilo osebe na letališčih, 16,59 odstotka pa defekti v motorjih. V Ameriki so zgradili lani 5.000 letal in 3500 letalskih motorjev, kar predstavlja vrednost 75 milijonov dolarjev. Od 5.000 letal je bilo 3780 potniških in trgovskih, druga so bila pa namenjena za vojaško službo. V proizvodnji letal je bil na prvem mestu Newyorč. Motorje so pa izdelali največ v mestih Jersey in Connecticut. Predlanskim so zgradili v Ameriki 1555 trgovskih letal.

Nova ameriška letala so večinoma dvokrovni. Raznereje med dvokrovniki in enokrovniki je 2 : 1. Po mnenju zrakoplovne sekcije ameriške trgovske zbornice ni pričakovati, da bi nastalo v Ameriki središče letalske industrije, kakor je nastalo središče avtomobilske industrije. Za prvenstvo v letalski industriji zelo velik razmah, ker začne poslovovati zveza podeljskih letalskih klubov pod imenom »Contry Aviation Clubs«.

Trgatev pomaranč v Kaliforniji

Pomaranče, limone in grape fruits (križanje limone in pomaranče) so prvi blagoslov južne Kalifornije. Trgatev pomaranč se prične okrog božiča in doseže višek v januarju, februarju in marcu, ko je delo v polnem razmahu. Vse je čudovito organizirano, od zadnjih lastnikov pomarančnih nasadov do največjih izvoznikov in vsi se medsebojno podpirajo. Sijajno je organizirana meteorološka služba, ki točno napoveduje toploto za bližnje dneve. Čim postane nekoliko hladneje ali topleje, je treba v pomarančnih nasadih kuriti. Ne kuri se pa v pečeli v našem pomenu besede, marveč s posebnimi pečicami na petrolej, iz katerih se vali gost, črn dim. Dim ostane pri tleh in varuje pomarančna drevesa mraza ali prevročih solčnih žarkov. Kadar napove meteorološka postaja sušo, stopilo v akcijo posebne naprave, ki dovajajo v nasade vodo, da se drevice ne posušijo.

Najzanimivejše je pa delo v hišicah, kjer spravljajo pomaranče v zaboje. Ob pomarančnih nasadih sedi deček s košaro pomaranč, na kateri je napisano, da stane 12 pomaranč 5 centov. Pomaranče so med trgatvjo v Kaliforniji zelo poceni. Pomararče najprej obero, potem pa gredo skozi mnoge roke in končno pridejo za pet minut v toplo vodo, kateri je primešana posebna raztopina, ki pomaranče desinficira. Potem jih na vročem zraku posuše in zavijejo v svilnen papir. Končno pridejo v zaboje, v katerih romajo do svetu.

Iz sovjetskega humorja

V združeno trgovino v Moskvi pride tovariš X in vpraša: Imate platno? Niti kosčka, mu odgovore. Tovariš začne rohneti: Prokleta vlada, to je red, sram vas bodi, požuriti! Ko se nekoliko pomiri, vpraša, če imajo kaj sladkorja. — Ze ves teden ga nima-mo, mu odgovore. — Hvala lepa za tako vlado, se čaj moramo piti brez sladkorja. — Se jezi tovariš. Upam, da mi boste postregli vsaj s mloko. — Vse zaloge moke v Moskvi so izbrpane, mu odgovore. — Vrag vzema tako vlado, vse je treba postrežati! robarji tovariš. — Pazite na svoj jezik, tovariš, o sovjetski vladi se ne sme tako govoriti. — ga posvarja prodajalec. — Kdo pa govori o sovjetski vladi? Jaz govorim o carski vladi. Za celih 11 let je zadostovalo njenih zalog, v 12. letu jih je pa zmanjkalo.

— Poznavalec Besedk.
— Kako je vam ugajalo v Besedkah?
— Nikar mi ne govorite o njih. Z ženo sva ostala tam samo dva dni. Vse mesto je bilo poplaveno.

August Blanca:

Na valovih strasti

Roman

— In koliko več dobe za to? — je vprašal Armand. — Železno mrežo namesto lesene ograje, a namesto kruha jih kroto z razbeljenimi klesčami in lakoto, kar je hušje od ognja in jekla. Odprti vrata slonove hišice, odprti kletke leva, tigra ali leoparda, izpusti vse. Začno klati svoje tlačitelje in končno se pokolejejo med seboj. Ne, Simon, ljudstvo ni groba fizična sila, niti sila, ki se da podkupiti s kosčkom kruha ali ki se zagriže v spono. Ljudstvo je sila, ki obvlada svet in proti tej sili so verige in tirani brez moči. Vladati si pusti, ker hoče biti pod vlado, toda če mu vladajo slabo, če ga zatirajo in če na videz potrpežljivo prenaša svoj jarem, stori to samo, ker razmišlja o boljšem načinu svojega socialnega in gospodarskega življenja, kar pa mora šele pognati korenine in dozoreti. Ljudstvu se nikoli ne mudi, ker ve, da se ne bo nikoli izgubilo in da se ukloni njegova sila prav tako težko, kakor sila narave ali časa. Razlik med nama dvema, dragi Simon, je ta, da verujete vi v večne spono, jaz pa v večno svobodo. Vi verujete, da ljudstvo vse križje in težave strahopetno prenaša ali pa brezglavo besni in je srečno, če more kdaj raztrgati jetniškega paznika, jaz pa verujem, da ljudstvo ničesar ne prenaša, marveč čaka, da ne mori, marveč kaznuje.

Tedaj se je začelo močnejše drdranje kočije, ki se je ustavila pred vrati Jardin des Plantes. Armand Cambon se za to ni dosti zmenil, pač pa njegov spremljevalec, ki je prišel Armandu pod pazduho in ga potegnil za seboj, rekoč:

— Zdaj, dragi Armand, je čas, da greva pogledat, kako bodo zverji krmili... Pojdi, pojdi! Sicer bo lev pogoltnil živega jastreba prej, predno prideva tja. Ti bi obžaloval do smrti, ali bolje rečeno, jastreb bi utegnil uiti levji šapi, kar bi bil zame še hušji udarec.

Pri teh besedah je Beli Medved tako poskočil, da bi mu lahko zavidal celo lev. Armand se ni mogel izmuzniti iz njegovih železnih pesti, tudi če bi bil hotel. Hočeš nočeš mu je moral slediti z isto naglico.

Kmalu sta prihitela do hišice, pred katero sta stala malo prej. Predno sta pa odprla vrata na galerijo, sta zagledala dve dami, namenjeni k istim vratom. Zdelo se je, da ju Beli Medved sploh ni opazil. Armand Cambon se na ni mogel premagati, da bi si ju dobro ne ogledal, zlasti one, katere postava in toaletna je znatno prekašala ne le spremljevalko, marveč tudi večino dam, izvzemši seveda tisto, ki mu je dala pet frankov in ga povabila na dom v ulico d'Anjou St. Honore. Ta dama menda ni bila tako mlada, kakor ona s trga Bastille, pač pa je bila enako lepa in celo še lepša po mnenju onih, ki dajejo prednost bujno polnim oblikam telesa pred deviško nežnimi. Njene velike, kakor noč temne oči, njen upognjeni nos, njena polna gorja ustnica, morda malo preveč okrogel obraz z zapeljivimi jamicami na licih, njena nekofiko nazaj nagnjena, toda ponosno dvignjena glava, njeni lasje z izposojeno barvo in leskom gavrana so bili počesani nazaj in so se izgubljali pod belimi, z lepimi rdečimi rožami okrašenimi čepkami, ki so koketirale med glavno in temnozelenim klobučkom z velikim belim peresom. Njeno divno čelo nad prekrasnimi črnimi obrvmi ni potrebovalo drugega, nego svojo višino in nežno kožo, da je mamilo in očaralo moške. Skratka, vsa njena zunanjost je pričala o kraljici v deželni lepote, zavedajoči se svojih čarov. Toda poznalo se ji je, da nima časa, da bi se spominjala svojih prejšnjih zmag, kajti dan za dnem so padale nove žrtve njene lepote. Črn, s hermelinom obrobjen plašč iz najkrasnejšega aksamita, je zakrival njeno visoko postavo in bil je tako širok, da ga je lahko ovila okrog sebe, če je hotela, da bi moški samo slutili, kaj se skriva pod njim. A v zapeljevanju moških je bila nedosegljiva.

Njena spremljevalka je bila tudi mlada in lepa in njena toaletna bi lahko vzbudila med meščanskimi dekletki veliko zavist, vendar se je pa videlo, da spada med ženske, ki jim je edini cilj življenja prizadevanje, kako uginiti in ustreči kapricam svoje gospodarice. Skratka, vedla se je napol intimitno, napol suženjsko. Prisiljeno se je smehljala in napenjala vse sile, da izlove smehljanje na ustnih svoje vladarice.

Tema dvema damama sta se umaknila Cambon in Beli Medved, ko sta se bližala vratom galerije.

— Zdaj sva na vrsti midva, — je dejal Beli Medved, ko sta dimi stopili v galerijo. — Tam bova imela prijetno družbo, kakor vidiš.

— Kdo neki je ta odlična dama? — je vprašal Armand radovedno.

Beli Medved tega vprašanja ni mogel slišati, kajti bil je že v galeriji, kamor je stopil takoj za njim tudi Armand, ki je čutil, kako mu sila kri v glavo.

— Menda ne prihajava prepozno? — je vprašala dama s hermelinovim plaščem čuvaja zverji.

Kaj pripoveduje morilec treh Čehov

Skalsky je bil že dvakrat v umobolnici — Svoje rojake je opijal in umoril v spanju

12. t. m. je prispelo v Prago zanimivo pismo, v katerem uradnik češkoslovaškega poslanstva v Parizu sporoča, da je našel rokopis, ki se točno ujema s pisavo morilca treh Čehov: Klíke, Macharovskega in Müllerja v Louvres pri Parizu. Osumljeni morilec Skalsky je bil, kakor smo že včeraj poročali, aretiran in je trojni umor priznal. Tako je bil po skoro dvehletni preiskavi odkrit zločin, ki je razburil vsi francosko in češkoslovaško javnost.

Skalsky je mož nizke, slabotne postave in napravi vtis 15letnega dečka. Šele zdaj, ko je prišlo na dan, kako je izvršil trojni umor, je pojasnjeno, kako je kot slabši premagal in umoril tri mlade, krepke rojake. Globoko udrite oči v izžetem, bolestem obrazu pričajo o prečutih nočeh. Skalsky je med zaslišanjem plakal in videti je bilo, da ga že dolgo peče vest. Povedal je, da je bil že dvakrat v umobolnici. Po priznanju groznega zločina se je pomiril in navajal je vse podrobnosti trojnega umora.

Pripovedoval je, da je odpotoval v decembru 1923 v Francijo s trebutom za kruhom. Ustavil se je v Beauroru, kjer je bil zaposlen v tovarni. Predlaskim je sklenil vrniti se v domovino. 10. junija 1927 se je zglasil na češkoslovaškem konzulatu v Parizu, da bi dobil potni list. V tem času se je seznanil s Klíko, Macharovskim in Müllerjem. Vsi trije so imeli mnogo denarja, s Skalskyem so se kmažu pobratili in 30. junija so napravili izlet v Louvres, Skalsky, ki je bil v denarnih stiskah, je sklenil svoje rojake umoriti in oropati. V ta namen si je preskrbel revolver in spotoma je silil svoje rojake, da so mnogo pili. Računal je, da jih bo alkohol omamil tako, da bi ob poti zaspali in bi jih lahko umoril. In ni se motil. Blizu kraja zločina so popili nekaj likerja in mnogo vina. Iz gostilne so odšli na polje, kjer so legli in zaspali. Niso slutili, da se ne bodo več zbudili in da je morilec njihov dozdevni prijatelj. Vsi trije so spali, samo Skalsky je beдел.

Videč, da trdno spe, je potegnil iz žepa revolver in ustrelil Macharovskega v glavo. Klíka in Müller sta se zbudila in čim sta zagledala ustreljenega tovarša, sta hotela zbežati. Skalsky je planil za njim in ustrelil petkrat. Vseh pet krogel je zadelo tretjo žrtev v glavo. Drugi dan po umoru se je Skalsky odpeljal v Prago, kjer je bil aretiran radi sleparije.

Na Slovaškem je namreč izvalil mnogim najvežem večje zneske pod pritvezo, da jih odpremi v Kanado. Obsojen je bil na mesec dni težke ječe, ki jo je odsedel. Koncem novembra 1923 je odpotoval k roditeljem, kjer je ostal do konca januarja 1928. Pozneje se je preselil v Češke Budějovice, kjer se je oženil. Morilcu so prišli na sled s pomočjo uradnika češkoslovaškega konzulata v Parizu, ki je dolgo iskal rokopis, ki bi se ujemal z morilčevim pisavo. Ko so ga aretirali, je Skalsky mislil, da gre za kako sleparijo. Ves dan mu niso povedali, zakaj je bil aretiran. Taktiki izkušenih kriminalistov je pripisati, da je morilec svoj zločin brez obotavljanja priznal.

Tri tragedije v Parizu

Pretekli teden so se v Parizu odigrale tri tragedije v enem dnevu, vse tri posledica ljubosumnosti. Prva se je odigrala v elegantnem damskem lasničarskem salonu na Rue Beaubourg. Poslovodja salona, kamor zahaja večinoma mondeni svet, je bil neki Jean Farges, oče treh otrok. Mož se pa z ženo ni razumel in nedavno je vložil tožbo za ločitev zakona. Še preden je ljubavno razmerje z neko mlado manekirko, ki je bila tudi zaposlena v salonu. Pozneje si je pa premislil in se pobotal z ženo. Ker sta se pa zakonca še vedno prepirala in je žena v salonu delala skandale, je bil končno lastnik salona prisiljen odpovedati poslovodji in mladi manekirki službo.

To je izbilu sodu dni. V petek je manekirka vprico številnih dam potegnila samokres in pognala poslovodji tri krogle v glavo. V salonu je nastala strahovita panika. Dame so v paniknem strahu napol oblečene bežale iz salona, neka dama, kateri so baš ondulirali lase in se ni mogla ganiti, je dobila hud živčni napad. Mlada atentatorica si je nato sama pognala dve krogle v glavo in je bila takoj mrtva.

Skoro istočasno se je odigrala ljubavna tragedija v neki vili v pariškem predmestju. Marija Devries, veletrgovčeva žena, je osumila svojega moža, da jo vara z 18letno Holandko Lucijo Van Caneghem, ki je stanovala v sosedni hiši. Sklenila je osvetiti se zapeljivki. Odsla je k sosedovim, s katerimi je bila v prijateljskih odnosih, na obisk. Vrata ji je odprl, nič hudega sleuteča mladenka sama. Devriesova ji je takoj očitala, da zapeljuje njenega moža. Dekle, ki se ni čutilo prizadeto,

je protestiralo. Toda Devriesova je kakor furija planila nanjo in ji z britvijo prerezala vrat.

V opoldanskih urah je neka dama v banki streljala na uradnico, ki ji je menjala denar. Sprva so bili vsi preprižani, da gre za roparski napad in ljudje so prestrašeni bežali iz banke. Atentatorica se je pa pustila mirno aretirati. Gre za neko študentko, ki je atenta izvršila iz osvete, ker ji je bančna uradnica prvezela fanta.

Ogromne poverebe v Pragi

Policija v Linzu je koncem lanskega leta aretirala bivšega tovarnarja v Pragi Bohumila Zeithammerja in arhitekta Josefa Vlacha, ki ju je na zahtevo praške policije v četrtki izročila na meji češkoslovaškim oblastem. Orožniki so ju odvlekli v zapore praške sodišča. S tem je zopet oživela afera ogromne poverebe, katere žrtve sta postali Praška denarna družba in Prva ljudska posojilnica v Pragi. Povereberba je zahtevala tudi človeške žrtve. 67-letni predsednik upravnega sveta obeh denarnih zavodov dr. Strych se je lani v novembru ustrelil, ravnatelj Svoboda je pa brez sledu izginil. Dolgo so ga iskali, končno so ga pa našli v gozdu težko ranjenega. Ustrelil se je v glavo in je malu umrl.

Preiskava je dognela, da gre za ogromne poverebe, pri katerih je največ zakrivil bivši tovarnar Zeithammer. Mož ima za seboj burno preteklost. Pred leti je bil obsojen radi raznih sleparij na 1.430.000 Kč globe in na tri leta ječe pogojno. Kot sokrivec je bil obsojen tudi arhitekt Vlach in oba sta se obrnila na finančno ministrstvo s prošnjo, naj ju začasno izpusti. Obsojena sta bila lamreč radi dohodniških, odnosno davčnih sleparij. Prošnji je bilo ugodeno, toda sleparija sta pobegnila v izemostvo. Ko se je izkazalo, da sta zapletena tudi v poverebo pri omenjenih denarnih zavodih, je bila izdana za njima tiralica. Zeithammer si je dajal od Strycha in Svobode izplačevati milijonske zneske na tuje ime. Povereberci pri obeh zavodih so znašale 20 milijonov Kč.

★ Pri gledališki blagajni.

— Sedeži na desni strani so že razprodani. Ali bi se zadovoljili s sedežem na levi strani?

— Ne, zdravnik mi je zabilil, da na levi strani ne smem spati.

Dokaz.

— Zdi se mi, da gre sosedovim zdaj slabo.

— Iz česa pa sklepaš, da žive v slabih gmotnih razmerah?

— Ko sem bil on dan pri njih, sta igrala dva na en klavir.

Princeska Zvezdana

lepa knjiga za naše malčke s 120 mičnimj risbami o čudežnih prigodah male princeske.

Stane samo Din 12.—, po pošti Din 13.—.

***

Dajte otrokom nedolžnega veselja in dobre volje

Knjige je dobiti v oglasnem oddelku »Jutra« v Prešernovi ulici šte. 4.

>Mali oglasi<

Vsaka beseda 50 par. Plača se lahko tudi v znakah. Za odgovor znakol - Na vprašanja brez znamke ne odgovorjamo. - Najmanjši oglas Din 5.—

Ribje olje

sveže, najfinije, norveško, iz lekarn dr. G. Piccolija v Ljubljani, se priporoča bledim, slabotnim osebam 257

Čevlje

v kemično barvanje sprejema tvrdka M. TREBAR, Ljubljana, Sv. Petra c. 6. Najboljše barve za barvanje čevljev znamke »Wilbra« in »Renoid« vedno v zalogi. 46/L

Močno kolo

s priklopnim motorčkom, oboje v brezhibnem stanju, kupi po primerni ceni Kamer v Ribnici na Dolenskem. 786

Gramofon

(kovčeg) nov, s ploščami, zelo ugodno naprodaj. Oglrda se: Postojnska ulica 22. »Stan in dome«. 761

Spalne divane,

otomane

žimnice in vse tapetniške izdelke kupite najceneje in najboljše pri FRAN JAGER, tapetnik Ljubljana, Sv. Petra nasip št. 29. 34/L

Z najboljšim uspehom

se nad 23 let uporabljajo Laurich kroglice za ozdravljenje spolnih bolezni (triper belo kapanje). V vsaki lekarni puščica Din 25. S pošto pošlje lekarna Blum, Subotica. 29-L

Gostilno

oddam v najem. Naslov v upravi Slov. Naroda. 802

Dynamo

enakoosmerni tok, rabljen v dobrem stanju, 220 Voltov 8-10 K Watt, s stikalno tablo kupim. Ponudbe na naslov: Parna stružarna Jevrema Planojeviča, Ušće, Kraljevo, Srbija. 801

»Ford« avto

noviješe tipe, komaj 16.000 km vožen, naprodaj za 15.000 Din, event. proti odplačilu na obroke. Popisnila daje Stanko Vesenjnik, avtotaksi, Ptui, Slovenski trg. 800

Lepo posestvo

dvojno poslopje, hišno poslopje zidano, s strešno opelo krito, hlev lesen s slamo krito, lep vinnograd, goste njive, travniki, vsega skupaj približno 6 orakov, vrelce kisle vode, voda za kuho pri hiši, v malo viseči legi pri glavni cesti, 1 uro od Rogaške Slatine, četrt ure od železniške postaje Kostelnica Podplati. Cena 40.000 Din. Emerih Strauss, zidar. 799

Fanta s harmoniko

zdravega in izvrstnega muzikanta, spremlja takol potujoče gledališče. Zasluzek dober in stalen. Ponudbe po možnosti s sliko na naslov: Anton Semerl, Sodinja vas, p. Žuzemberk. 781

prenavlja, čisti in osvežuje kri, izboljša slabo prebavo, slabotno delovanje trebuša, napitovanje, obolenje mokračne kisline, jeter, žolca in žolčni kamen. — Vzpodbuja apetit in izboljša učinkuje pri arteriosklerozi. — »PLANINKA« čaj je pristen v plombriranih paketih po Din 20.— z napisom proizvajalca: LEKARNA BAHOVEC, Ljubljana, Kongresni trg. Dobi se v vseh lekarnah

Avtoproga Ljubljana-Vevče

Udobna vožnja z najmodernejšim avtobusom znamke AUSTRO-FIAT. Postajališče: Ljubljana, Marijin trg — Krekov trg — Ambrožev trg — Bolnica, splošna — Bolnica, vojna — Udmat, pošta — Zrebčarna — Moste, gostilna pri Sedmici — Fužine, razpotje — Studenec — Gostilna pri Jančetu — D. M. v Polju — Trgovina Rant — Vevče.

Odhod Marijin trg:	Vozni red:	Odhod Vevče:
ob 7.00		ob 7.30
8.00		8.30
9.00		9.30
10.00		10.30
11.00		11.30
12.05		12.30
13.00		13.30
14.00		14.30
15.00		15.30
16.00		16.30
17.00		17.30
18.05		18.30
19.00	Vozi samo ob nedeljah in praznikih	19.30
20.00		20.30

Vozni čas zadnjega odhoda se po naročilu lahko podaljša, če se za to prijavijo najmanj 20 potnikov; pri manjšem številu oseb je od odhodne postaje plačati za 20 potnikov. — Naročila za mesečne in tedenske listke sprejema sprevodnik.

VABILO

na

49. občni zbor

ki ga bo imela

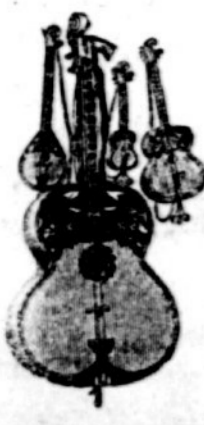
KMETSKA POSOJILNICA LJUBLJANSKE OKOLICE registrirana zadruga z neomejeno zavezo v Ljubljani

v četrtki, dne 2. maja 1929 ob 15 uri v sejni dvorani posojilnice v Ljubljani, Dunajska cesta številka 18.

Dnevni red:

1. Predsednikov nagovor.
2. Poročilo ravnateljstva.
3. Poročilo nadzorstva.
4. Odobritev letnega računa.
5. Razdelitev dobička.
6. Volitev predsednika, podpredsednika in treh članov načelstva.
7. Volitev treh članov nadzorstva.
8. Predlogi združnikov.

V Ljubljani, dne 15. aprila 1929.

NAJBOLJSE TAMBURICE Larkaševoga in sremskega sistema izdelane in razpošilja ob iamstvu

stara hrv. tvornica tamburic **Stjepan M. Gilg** Sisak 610

25-L Kačićeva ulica 174 (Hrvatska)

Cenovnik tamburice pošljem na zahtevo zastonj. Odlikovan z dvema zlatima kolainama